

Noile masuri pentru protecția consumatorilor în domeniul financiar - bancar: ce implica și cum se aplica

Peisajul legislativ din domeniul financiar-bancar se pregătește pentru o transformare radicală, conform celor două propuneri legislative majore care așteaptă implementarea.

Pe de o parte, asistăm la proiectarea unei preluări de către Banca Națională a României („BNR”) a atribuțiilor Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor („ANPC”) ca autoritate națională competentă cu protecția consumatorilor de produse și servicii financiar-bancare, anunțată de BNR în diverse contexte și concretizată printr-o propunere legislativă înregistrată la Senat pe 5 martie 2024. Pe de altă parte, o nouă lege privind protecția consumatorilor în ceea ce privește costul total al creditării și cesiunea de creanțe a fost adoptată de Camera Deputaților - în calitate de Camera Decizională, la finalul lunii martie și se îndreaptă spre promulgare.

Dacă vor fi promulgate, cele două proiecte legislative vor remodela modul în care consumatorii interacționează cu produsele și serviciile financiar-bancare.

1. Transferul atribuțiilor privind protecția consumatorului către BNR

În esență, transferul de competență este proiectat să se realizeze fără o modificare pe fond a conținutului sau a modului de exercitare. BNR urmând să preia și să îndeplinească toate atribuțiile ANPC în legătură cu produsele și serviciile financiar-bancare oferite de: (i) instituțiile de credit, (ii) instituțiile de plată și furnizorii specializați în servicii de informare cu privire la conturi, (iii) instituțiile emitente de monedă electronică, (iv) instituțiile financiare nebancare, precum și (v) sucursalele din România ale acestor entități având sediul în alte state membre sau în state terțe care acționează pe teritoriul României, și (vi) agenții entităților de la pct. (ii) și (iii), înregistrate în alte state membre, care acționează în conformitate cu dreptul de stabilire și prestează servicii de plată pe teritoriul României.

Modificările propuse vizează, printre altele, protecția consumatorilor de produse și servicii financiar-bancare împotriva practicilor comerciale incorecte. Astfel, după adoptarea actului normativ, **consumatorii ar trebui să raporteze către BNR clauzele abuzive din contractele încheiate cu entitățile din domeniul său de competență.** De asemenea, **reclamațiile privind informațiile incorecte furnizate consumatorului** în etapa precontractuală ar trebui adresate BNR-ului, atât în cazul încheierii unui contract de credit, cât și în cazul încheierii la distanță a altor contracte privind serviciile financiare cu una dintre entitățile menționate.

Printre noutățile introduse se numără și regimul sancționator. Propunerea legislativă derogă de la regulile stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, separând competența de constatare a faptelor, care este atribuită agenților constatorilor împuterniciți în acest sens, de competența de aplicare a măsurilor și sancțiunilor, care va fi exercitată doar prin acte emise de guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii BNR. Propunerea legislativă va fi supusă dezbaterii Parlamentului, cu Camera Deputaților în calitate de camera decizională, iar în forma actuală, presupune o perioadă de tranziție de 18 luni de la publicarea în Monitorul Oficial până la intrarea în vigoare, timp în care BNR își va organiza activitatea pentru a acomoda preluarea și exercitarea noilor competențe. Suplimentar, orice intervenție legislativă adusă atribuțiilor exercitate de Banca Națională a României presupune, în mod obligatoriu, derularea procedurii de consultare prealabilă a Băncii Centrale Europene.

2. Noua lege privind costul total al creditării și cesiunea de creanțe

defalcate.

Proiectul se afla în etapa promulgării, astfel ca, în lipsa unei sesizări a Curții Constituționale de către Președinte cu o obiecție de neconstituționalitate, schimbările legislative vor intra în vigoare la 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.